

اقتصادسنجی ارزیابی برنامه های آموزشی:

روایت یک تجربه در صندوق بازنشستگی کشوری

مجتبی قاسمی

زهرا زاده غلام

صندوق بازنشستگی کشوری

بهمن ۹۵

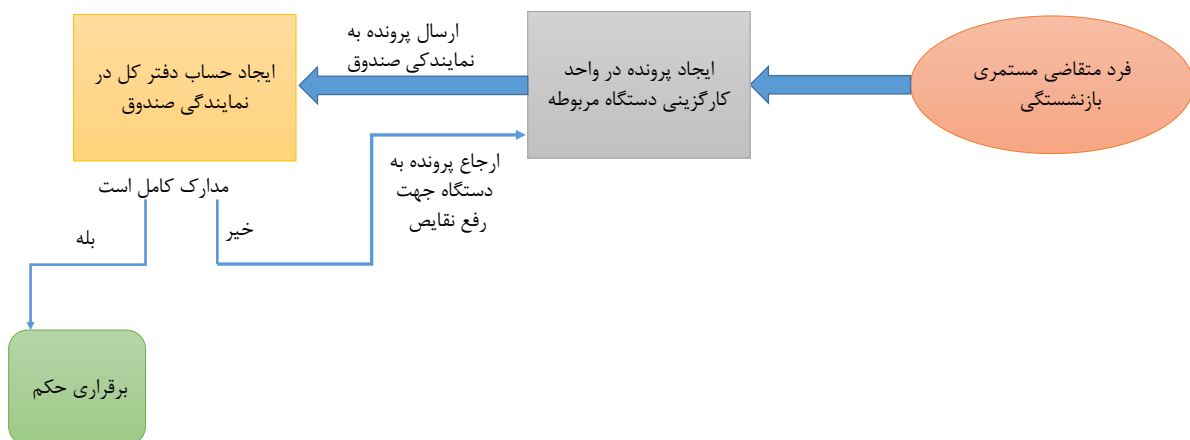
اقتصاد آموزش (Economics of Education)

- **کمیابی**: بنیادی ترین مفهوم در علم اقتصاد
- متاسفانه هم در سطح فردی و هم در سطح جامعه، به دلیل وجود **کمیابی** نمی توان تمام خواسته های افراد را برآورده کرد.
- ترکیب خواسته های نامحدود با منابع **کمیاب**: ما مجبوریم **انتخاب** کنیم.
- نتیجه منطقی کمیابی، انتخاب از میان گزینه های موجود است.
- در مورد آموزش نیز وضع به همین ترتیب است:
  - انتخاب رشته و دانشگاه
  - انتخاب برنامه های آموزشی سازمان
  - و .....

ارزیابی برنامه های آموزشی

- **آموزش**: ابزار نه هدف
- برنامه های آموزشی در راستای یک **هدف مشخص سازمانی** تعریف می شوند تا با افزایش سرمایه انسانی (Human Capital) تسهیلگر اهداف سازمانی باشند.
- تعیین مشخص هدف گامی اساسی در ارزیابی برنامه آموزشی است.
- در واقع هدف عینی آموزش **متغیر وابسته** در مدل های اقتصادسنجی خواهد بود.
- استفاده از داده های عینی (Objective Data) به جای داده های ذهنی (Subjective Data) در ارزیابی.
- استفاده از مدل های اقتصادسنجی به ویژه مدل Dif-In-Dif در ارزیابی برنامه های آموزشی بسیار مرسوم است.

فرآیند برقراری احکام مستمری بازنشستگی در صندوق بازنشستگی کشوری

تجربه صندوق بازنشستگی کشوری

- برگزاری دوره آموزش مقدماتی قوانین بازنشستگی در استان های کشور
- هدف: افزایش سرعت رسیدگی به درخواستهای بازنشستگی و برقراری احکام مربوطه
- گروه هدف: کارکنان دستگاههای ذیربط و نمایندگی های استانی صندوق
- متغیر وابسته در مدل اقتصادسنجی مدت زمان رسیدگی به درخواست ها در نظر گرفته شد.

$$DT_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 EDU + X'_{i,t} \beta + \eta_i + \eta_t + \varepsilon_{i,t}$$

پیشنهادات

- برای ارزیابی دقیق تر برنامه های آموزشی حتی الامکان یک هدف مشخص و عینی برای برنامه های خود تعیین کنید.
- از ظرفیت مدل ها و روشهای اقتصادسنجی در ارزیابی برنامه های آموزشی استفاده کنید.
- حتی الامکان برای متغیر وابسته و متغیرهای کنترل از داده های عینی استفاده کنید.
- از نتایج حاصل از برآوردها برای برنامه ریزی های آموزشی خود در آینده اقدام کنید.